

**Q'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV-
TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI**

**SHAROF RASHIDOV NOMLI
QIZG'IN O'QUV VA TA'LIM
SARFATLARI VAZIRLIGI**

**QIZG'IN O'QUV VA TA'LIM
SARFATLARI VAZIRLIGI**

Ro'yxatga olindi:

№

5P-606/0200

**"QIZG'IN O'QUV VA TA'LIM
SARFATLARI VAZIRLIGI"**

DU rektori

R.I.Xalmuradov

2024 yil **10.25**

2024 yil

FOYDALANUVCHILARNI BOSHQARISH

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	600000	Axborot kommunikatsion texnologiyalar
Ta'lim sohasi:	610 000	Axborot kommunikatsion texnologiyalar
Ta'lim yo'nalishi:	60 610 200	Axborot xavfsizligi

Fan/modul kodi FOB1506	O'quv yili 2026- 2027	Semestr 5	ECTS – Kreditlar 6
Fan/modul turi Majburiy fan	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 6
1. Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)
Foydalanuvchilarni boshqarish	80		100
			Jami (soat) 180

Fanning maqsadi (FM)

1. Fanning mazmuni

Fan bakalavr uchun mo'ljallangan bo'lib, "Foydalanuvchilarni boshqarish" fani talabalarga tashkilotlarda va turli xil kompyuter tizimlarida foydalanuvchilarni identifikatsiya qilish, autentifikatsiyalash, avtorizatsiya qilish va ularga turli darajadagi ruxsatnomalarni ta'minlashga qaratilgan. Bu fan axborot xavfsizligi, tizimlarning samarali ishlashini ta'minlash va foydalanuvchilarning ma'lumotlarga bo'lgan kirish huquqlarini boshqarishning zamonaviy metodlarini o'rganishni o'z ichiga oladi.

2. FM

Fan mazmuni

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)

M1	Kirish. Kursning maqsadi va mazmuni. Axborot tizimi tushunchasi. Boshqaruv tushunchasining asoslari. Boshqaruv ob'ektlari. Boshqaruv funksiyalari, protseduralari va rollari.
M2	Qurilma vositalari konfiguratsiyasini boshqarish. Hisoblash uskunalarga texnik xizmat ko'rsatish. Boshqaruvda hisob yuritish va nazorat tushunchalari. Rejalashtirish tushunchasi. Reglament ishlari. Axborot tizimlarini ishlab chiqish.
M3	Tarmoqqa ulanish. Kompyuter, axborot va lokal tarmoqlar tushunchalari. Tarmoqning global tarmoqqa integratsiyasi. Tarmoq boshqaruvida hisobi va rejalashtirishning qo'llanilishi. Marshrutlash va tarmoq strukturasi boshqarish. Fa'ol tushunchasi
M4	Operatsion tizimlarni boshqarish. Zamonaviy operatsion tizimlarning umumiy xususiyatlari. O'rnatilgan operatsion tizim xavfsizlik devorlari. Operatsion tizimlardagi foydalanuvchilar va guruhlar. Windows va Linuxda foydalanuvchi huquqlari tizimlari.
M5	Operatsion tizimlardagi xizmatlar, ilovalar va ma'lumotlarni boshqarish usullari va vositalari. Konfiguratsiyani boshqarish va ishlash xizmatlari, axborot xizmatlari, intellektual xizmatlar, jurnallar va ma'lumotlarni yig'ish xizmatlari tushunchalari
M6	Domenlar va Active Directory. Domen tushunchasi. Active Directory katalog xizmatiga kirish. Active Directoryda o'rmon, daraxt, tashkiliy birlik va sayt tushunchalari. Active Directoryni Rejalashtirish va o'rnatish
M7	Active Directoryning asosiy usullari. Active Directoryda foydalanuvchilarni va ularning sozlamalarini boshqarish. Guruhli siyosat tushunchasi. Eksploatatsiya va texnik xizmat ko'rsatish: tarmoqni joylashtirish, ilovalar va xizmatlarni o'rnatish, ma'lumotlarni zahiralash, operativ boshqarish uchun ssenariyalari

M8	Ma'lumotlarni boshqarish. Shifrlash, tunnelling, haqida tushunchalar. Ma'lumotlarni almashish tushunchasi. Kollektiv ish va kirishni boshqarish tushunchalari. Versiyalarni boshqarish tizimlari
M9	WEB- serverlarni boshqarish. WEB- server tushunchasi. IIS va Apache WEB- serverlarining xususiyatlari. WEB- serverlarni boshqarish usullari va vositalari. FTP server tushunchasi. FTP serverlarni boshqarish
M10	Pochta serveri tushunchasi. Pochta serverlarini boshqarish. Pochta jo'natish va qabul qilish tushunchalari. POP 3, IMAP va SMTP pochta protokollari. Pochta foydalanuvchisini boshqarish. Turli sxemalar bo'yicha kirish avtorizatsiyasi. Spam tushunchasi va spanga qarshi kurashning asosiy usullari
M11	Ma'lumotlar bazasini boshqarish. Asosiy zamonaviy ma'lumotlar bazasini ko'rib chiqish. MS DBMS boshqaruv usullari va vositalari SQL Server 2005. MySQL DBMSni boshqarish usullari va vositalari. Ma'lumotlar bazasidan ma'muriy maqsadlarda foydalanish
M12	Server, tarmoq va ma'lumotlar xavfsizligi. Ish stantsiyasida va serverda xavfsizlik devorini (bramauer) qurish xususiyatlari. Demilitarizatsiya zonasini (DMZ) tushunchasi. Har xil konfiguratsiyadagi tarmoqlarda xavfsizlik devorlarini loyihalashda ikkita asosiy yondashuv
M13	Antivirus himoyasi. Viruslar va antiviruslar haqida tushunchalar. Tashkilotlarda virusga qarshi himoya usullari. Zaiiflik tushunchasi. Operatsion tizim, antivirus tizimi va ilovalarni yangilash
M14	Maxsus axborot tizimlari. Axborot tizimlari va apparat va dasturiy ta'minotni boshqarish platformalariga misollar. Buxgalteriya hisobi axborot tizimi. Ta'lim muassasasining axborot tizimi. Kollektiv ish uchun axborot tizimi. Erkin muloqat axborot tizimi
M15	Internetga kirishni nazorat qilish va hisobga olish. Proksi-server tushunchasi. Asosiy zamonaviy proksi-serverlarning xususiyatlari. Foydalanuvchi boshqaruvi. Turli mezonlar asosida kirishni cheklash. Hisobotlarni qabul qilish.
M16	Tashkiliy boshqaruv choralari, Tashkiliy siyosat tushunchasi. Kirish rejimi tushunchasi. Axborot tizimi resurslariga kirishni ta'minlash siyosatini rejalashtirish. Xodimlarning tashkilotning axborot tizimlari resurslariga jismoniy kirishini nazorat qilish
III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar: Amaliy (A)	
A1.	Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi. Tarmoq qurilishi
A2.	IP- manzillar diapazonlarini aniqlash va sozlashni, quyi tarmoqlarni shakllantirishni va tarmoqda marshrutlash jadvalini yaratish
A3.	Terminal yechimlari
A4.	Windows va Linux oilasining operatsion tizimlariga terminal kirishni amalga oshirish usullari va vositalari, terminal mijozlari va serverlarini sozlash
A5.	Versiyalarni boshqarish tizimlari

A6.	Ma'lumotlar versiyasini boshqarish, versiyani boshqarish tizimi serverini o'rnatish, versiyani boshqarish tizimiga kirishni ta'minlashni sozlash va versiyalarni boshqarish tizimi mujohizlaridan foydalanish
A7.	Jamoa viy ishlash tizimlari
A8.	Dasturiy ta'minot ishlab chiqaruvchilari bilan hamkorlik qilish tizimlari, xatolarni kuzatish, dasturiy ta'minotdagi xatolar va hamkorlik tizimlarini o'rnatish va boshqarish
A9.	Bir nechta WEB-serverlar (Muozkecrnenue WEB-ceprepa) va WEB papkalarga to'g'ridan-to'g'ri kirish
A10.	Virtual xosting tushunchasi bilan tanishadilar, virtual WEB-serverlarni tashkil qilish, virtual serverlar uchun DNS-serverlarni sozlash va WebDAV protokoli yordamida WEB papkalarga kirish
A11.	Erkin aloqa vositalari: forum tushunchasi bilan tanishadilar, forumni o'rnatish va sozlashni, foydalanuvchilarni, xabarlar taxtasini va forum mavzularini boshqarishni o'rganadilar, xabarlarini boshqarish
A12.	Proksi-serverdan foydalanish
A13.	proksi-serverni o'rnatish va sozlash bilan tanishadilar, proksi-serverga kirishni boshqarish ko'nikmalariga ega bo'ladi, proksi-server bilan ishlash uchun mijoz dasturlarini sozlashni o'rganadilar va proksi-serverning ishlashi
A14.	Tarmoq xavfsizligini tahlil qilish tizimlari
A15.	Tarmoq va serverlar ishini monitoring qilish va tahlil qilish usullari, tarmoq va serverning himoyalash darajasini baholash uchun xavfsizlikni tahlil qilish tizimlari
III.	Laboratoriya mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar: Laboratoriya (L.)
J11	Laboratoriya mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi. Operatsion tizimlarning umumiy boshqaruvi (administrirlash): operatsion tizimni o'rnatish, tarmoq ulanishini o'rnatish va marshrutlashni boshqarish qoidalarini va vositalari. O'rnatilgan operatsion tizim xavfsizlik devorlari (bramauer) ni o'rganish va sozlash. Ish stansiyasi foydalanuvchilari va guruhlarni boshqarish
J12	Active Directory kataloglar xizmati asoslari: domen boshqaruvchisini o'rnatish va Active Directory yaratish, domen kontrollerlari, kataloglar va rollarni boshqarish uchun asosiy va yordamchi vositalarni o'rganish
J13	FTP va WEB-serverlarni boshqarish: FTP va WEB-serverlarga kirishni cheklash usullari va mezonlari va server ishini jurnal fayllarini tahlil qilish
J14	Pochta tizimlarini boshqarish: pochta tizimlari foydalanuvchilarini boshqarish, POP 3, IMAP, SMTP protokollari orqali kirishni ta'minlash, xatolarni qabul qilish va jo'natish uchun avtorizatsiya usullari va server ishlashi bo'yicha hisobotlarni tahlil qilish
J15	Foydalanuvchilarni boshqarish vositalari va tizimlari (LDAP)
J16	Laboratoriya: turli rollar uchun kirish huquqlarini sozlash va sinovdan o'tkazish

J17.	Laboratoriya: ko'p faktorli autentifikatsiya tizimini o'rnatish
J18.	Laboratoriya: Active Directoryda foydalanuvchi hisoblari va guruhlarni boshqarish
J19.	Laboratoriya: bulut tizimlarida kirishni boshqarishni sozlash
J20.	Laboratoriya: isbi-xavfsizlik siyosatini o'rnatish va audit o'tkazish
J21.	Laboratoriya: isbi: hodisalarni tahlil qilish va ogohlantirish tizimlarini sozlash

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

“Foydalanuvchilarni boshqarish” fani bo'yicha mustaqil ta'lim va ishlarning kalendar tematik rejas

Nö	Mustaqil ta'lim mavzulari
1.	Kirishni boshqarish modellarini tahlil qilish va taqqoslash: DAC, MAC va RBAC
2.	Ko'p faktorli autentifikatsiya (MFA): texnologiyalar va joriy etish
3.	Протокол аутентификации: OAuth, OpenID Connect, SAML
4.	Active Directory-da foydalanuvchi rollari va imtiyozlar bo'yicha amaliy sozlamalar
5.	Bulutli platformalarda kirishni boshqarish: AWS IAM, Azure AD, Google Identity
6.	Parol xavfsizligi: xavfsizlikni mustahkamlashning zamonaviy yondashuvlari va usullari
7.	Korporativ tarmoqlarda RBAC (rolga asoslangan kirishni boshqarish): afzalliklari va kamchiliklari
8.	Audit va foydalanuvchi faoliyati monitoringi: asboblari va usullari
9.	Gibrid IT infratuzilmalarida (mahalliy va bulutli tizimlar) foydalanuvchilarni boshqarish
10.	Biometrik ma'lumotlardan foydalangan holda foydalanuvchi identifikatsiyasi: istiqbolli va xavflar
11.	Foydalanuvchi hisoblarini buzishdan himoya qilish usullari (qo'pol kuch, fishing va boshqalar)
12.	Foydalanuvchi guruhlarni tashkil etish va boshqarish: haqiqiy korporativ tizimlardan misollar
13.	Linux va Windows tizimlarida foydalanuvchilar uchun xavfsizlik siyosatini amalga oshirish
14.	Foydalanuvchilarni boshqarish bilan bog'liq xavfsizlik hodisalari va ularni qanday qilib oldini olish mumkin
15.	Foydalanuvchilarni boshqarishda “Zero Trust” siyosatini amalga oshirish
16.	Foydalanuvchilarni boshqarishning zamonaviy tendentsiyalari: o'z-o'zini ro'yxatga olish va o'z-o'ziga xizmat ko'rsatish
17.	Foydalanuvchilarni boshqarish tizimlarini tashqi autentifikatsiya xizmatlari bilan integratsiyalashuvi

18.	Ko'p darajali tizimlarda kirishni boshqarishdagi muammolar va yechimlar
19.	LDAP yordamida foydalanuvchi hisobini yuritish tizimini ishlab chiqish va joriy etish
20.	Xavfga asoslangan ko'p faktorli autentifikatsiya tizimlarining samaradorligini tahlil qilish (Risk-based MFA)

“Foydalanuvchilarni boshqarish” fani bo'yicha mustaqil ta'lim mavzulari uning mazmunini yoritish maqsadida tanlangan va talabada shu haqida bilim ko'nikmasini shakllantirish nazarda tutilgan. Jumladan, mashinaviy o'qitish algoritmlari bilan chuqur tanishish va ularning kiberxavfsizlik sohasida qo'llanishini. Mashinaviy o'qitishning regressiya, sinflash va klasterlash masalalariga oid algoritmlarning, chuqur o'qitish algoritmlar, neyron tarmoqlarning kiberxavfsizlikdagi o'rni bilish nazarda tutilgan. - Shu mazmunda MT da nazarda tutilgan mavzular haqida talabalar ish olib borishadi. Barcha keltirilgan mavzularni har biri to'g'risida talabalar qay tarzda o'zlashtirish, bilim ko'nikmasiga ega bo'lish mexanizmi fanning sillabusida ochib beriladi. -o'z ilmiy va amaliy faoliyatida mos tizimlardan foydalanish va rivojlantirishni; - boshqaruv nazariyasi va amaliyotining so'ngi yutuqlarini qo'llagan holda korxona faoliyati va personalni boshqarish

3.	VI. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) - axborot tizimlarini rivojlantirishning zamonaviy usullari va vositalari; - kompyuter tizimlari, komplekslari va kompyuter tarmoqlarini tashkil etish va faoliyatining asosiy tamoyillarini; Axborot tizimlarida kompyuterlarning eng keng tarqalgan sinflari va turlarining xarakteristikalarini, imkoniyatlari va qo'llanilishi sohalari; - axborot tarmoqlarining modellari va tuzilmalari, axborot tarmoqlari samaradorligini baholash usullari; - axborot tizimini boshqarish usullari va modellari, boshqaruv tizimini joriy etish uchun dasturiy va texnik vositalar; - axborot tizimlarining ma'lumotlar bazalarini tashkil etishning asosiy tamoyillari, ma'lumotlar bazalarini, bilimlar bazalarini va ekspert tizimlarini qurish usullari; - axborot tizimlarini ishlab chiqish va ulardan foydalanish jarayonida hayot xavfsizligi sharoitlarini ta'minlash tamoyillarini bilishi zarur
----	---

4.	VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol key's-stadlar; • seminarlar (muamloq fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlar qilish;
----	--

• individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va ximoya qilish uchun loyihalar. VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini tegishli to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, amaliy mashg'ulotlarda berilgan masalalar dasturini tuzish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishini topshirish.

6.	Asosiy adabiyotlar: 1. Левин, Эдвардс. Как стать специалистом по встраиваемым системам. Москва-2009. 290 стр 2. Evi Nemeth, Garth Snyder. Trent R. Linux administration handbook Вильямс-2011 3. Windows Server 2007. Guide version, 712 p.
----	---

	Qo'shimcha adabiyotlar: 1. Unix: Практическое пособие администратора. Торчинский Ф., Символ-Плюс, 352 с. 2. DNS и BIND: Руководство для системных администраторов (пер. с англ. Зиселса М.) Изд. 4-е, Ли К. Альбитц П., Символ-Плюс, 688 с. 3. Маршрутизаторы Cisco для IP-сетей (пер. с англ. Воловоденко А.), Руденко И., Кудин-Образ, 656 с. 4. Oracle9i 101: Администрирование баз данных (пер. Горелик М.), Вискузи Дж. Кармайкл Р. Терью М., Лори, 493 с. 5. РНР 5: Практика создания Web-сайтов: "Хитрости" РНР; Система администрирования контента сайта; Разработка динамических Web-приложений; Работа с графикой, FLASH, PDF-документами; Работа с базами данных + CD-Rom. Голышев С.В. Симдянов И.В. Кузнецов М.В., БХВ-Петербург, 960 с. 6. Samba: интеграция Linux/Unix-компьютеров в сети Windows. П. Кюнель; Пер. с нем. О.В. Игольникова, А.В. Соколова. - Мн.: Новое знание, 2003, 399 с.
--	--

	Axborot manbalarini (saydlar): Fan dasturi Samarqand davlat universiteti O'quv-uslubiy ishlari bo'yicha markazi 2024 yil "2024" o'quv yili 17 dars dasturi bo'yicha tayyorlangan bilan ma'qullangan.
--	---

Fan/modul uchun mas'ullar:

S.A. Axatqulov – SamDU, "Boshqaruv nazariyasi va axborot xavfsizligi" kafedrasining professori

A.A. Omonov – SamDU, "Boshqaruv nazariyasi va axborot xavfsizligi" kafedrasining

Taqrizchilar:

F. Nazarov – texnika fanlari falsafa doktori, kafedra mudiri (tel: 97) 4412979)

A. Abduraimov – TATU SF, texnika fanlari falsafa doktori, PhD.

Universitetning 2024-yil 16-avgustdagi 301-ij buyrug'i asosida

Fan dasturlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini ishlab chiqishga mas'ul ishchi guruhi:

Rais

Kafedra mudiri:

Fakultet dekani:

Sh. Rashidov nomidagi SamDU

O'quv ishlari bo'yicha 1-prorektor:

Axatqulov S.A.

M.Q. Nurmatov

F.M. Nazarov

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti "0610200– Axborot xavfsizligi" yo'nalishining ischi o'quv rejasidagi "Foydalanuvchilarni boshqarish" fanining fan dasturiga

TAQRIZ

"Foydalanuvchilarni boshqarish" fan dasturi zamonaviy axborot texnologiyalari va xavfsizlik muammolarini hal qilish uchun dolzarb bo'lgan masalalarni yoritadi. Fan foydalanuvchilarni autentifikatsiya qilish, avtorizatsiya identifikatsiya va ularning tizimga kirish huquqlarini boshqarish kabi asosiy jihatlarini o'z ichiga oladi.

Dastur foydalanuvchilarni boshqarishning fundamental tamoyillarini yaxshi qamrab oladi. Foydalanuvchilarning tizimlarga kirish huquqlarini tanlash, identifikatsiya va autentifikatsiya jarayonlari amaliyotda juda muhim ahamiyatga ega, bu esa dasturda yetarli darajada ko'rsatilgan. Ayniqsa, parolni boshqarish, foydalanuvchi roli asosida kirish huquqlarini taqsimlash va axborot xavfsizligi siyosatlarini kabi asosiy mavzular aniq va tushunarli taqdim etilgan.

Fan dasturi foydalanuvchilarni boshqarishning zamonaviy yondashuvlarini, jumladan, ko'p faktorli autentifikatsiya (MFA), biometrik usullar va bulut xizmatlarida foydalanuvchilarni boshqarish kabi yangi texnologiyalarni o'z ichiga oladi.

Dasturda nazariy bilimlar bilan birga ko'plab amaliy mashg'ulotlar ham kiritilgan. Bu amaliy mashg'ulotlar foydalanuvchilarning kirish huquqlarini boshqarishda turli tizimlar (masalan, Active Directory, LDAP) bilan ishlashni o'z ichiga oladi. Talabalar haqiqiy tizimlarda o'z bilimlarini sinab ko'rish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu esa ularning malakasini oshirishga katta hissa qo'shadi.

Dasturda foydalanuvchilarning tizimdagi xavfsizlik jihatlarini keng ko'lamda ko'rib chiqilgan. Foydalanuvchilar tomonidan amalga oshiriladigan xatti-harakatlarning audit, xavfsizlik hujumlari va axborot xavfsizligini ta'minlash bo'yicha chuqur bilim beradi.

Umuman olganda, "Foydalanuvchilarni boshqarish" fan dasturi nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy ko'nikmalarni ham berishga qaratilgan. Zamonaviy IT-tizimlarda foydalanuvchilarning xavfsizligini ta'minlash muhimligini hisobga olganda, mazkur dastur o'quvchilarning bu boradagi bilim va ko'nikmalarini rivojlantirish uchun yaxshi tashkil etilgan.

TATU "Kompyuter tizimlari"
kafedrasining dotsenti

A. Abduraimov

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, "60610200-
Axborot xavfsizligi" yo'nalishining ischi o'quv rejasidagi "Foydalanuvchilarni
boshqarish" fanining fan dasturiga

TAQRIZ

"Foydalanuvchilarni boshqarish" fani dasturi zamonaviy axborot texnologiyalari va xavfsizlik muammolarini hal qilish uchun dolzarb bo'lgan masalalarni yoritadi. Fan foydalanuvchilarni autentifikatsiya qilish, avtorizatsiya, identifikatsiya va ularning tizimga kirish huquqlarini boshqarish kabi asosiy jihatlarni o'z ichiga oladi.

Dastur foydalanuvchilarni boshqarishning fundamental tamoyillarini yaxshi qamrab oladi. Foydalanuvchilarning tizimlarga kirish huquqlarini tartibga solish, identifikatsiya va autentifikatsiya jarayonlari amaliyotda juda muhim ahamiyatga ega, bu esa dasturda yetarli darajada ko'rsatilgan. Avtorizatsiya, parolni boshqarish, foydalanuvchi roli asosida kirish huquqlarini taqsimlash va axborot xavfsizligi siyosatlari kabi asosiy mavzular aniq va tushunarli taqdim etilgan.

Fan dasturi foydalanuvchilarni boshqarishning zamonaviy yondashuvlarini, jumladan, ko'p faktorli autentifikatsiya (MFA), biometrik usullar va boshq. usullarida foydalanuvchilarni boshqarish kabi yangi texnologiyalarni o'z ichiga oladi.

Dasturda nazariy bilimlar bilan birga ko'plab amaliy mashg'ulotlar ham kiritilgan. Bu amaliy mashg'ulotlar foydalanuvchilarning kirish huquqlarini boshqarishda turli tizimlar (masalan, Active Directory, LDAP) bilan ishlashni o'z ichiga oladi. Talabalar haqiqiy tizimlarda o'z bilimlarini sinab ko'rish imkoniyatiga ega bo'ladi, bu esa ularning malakasini oshirishga katta hissa qo'shadi.

Dasturda foydalanuvchilarning tizimdagi xavfsizlik jihatlari keng ko'lamda ko'rib chiqilgan. Foydalanuvchilar tomonidan amalga oshiriladigan xatti-harakatlarining auditi, xavfsizlik hujumlari va sisteme'likliklarni aniqlash, hamda xavfsizlik siyosatlarini amalga qo'llash kabi mavzular talabalarga axborot xavfsizligini ta'minlash bo'yicha chuqur bilim beradi.

Umuman olganda, "Foydalanuvchilarni boshqarish" fani dasturi nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy ko'nikmalarni ham berishga qaratilgan. Zamonaviy IT-tizimlarda foydalanuvchilarning xavfsizligini ta'minlash muhimligini hisobga olganda, mazkur dastur o'quvchilarning bu boradagi bilim va ko'nikmalarini rivojlantirish uchun yaxshi tashkil etilgan.

Sharof Rashidov nomidagi
Samarqand davlat universiteti
"Sun'iy intellekt va axborot tizimlari"
Kafedra PhD dotsenti:

F. Nazarov

